

DOKÁŽE FUZÁČ VRBOVÝ (*LAMIA TEXTOR*) LIETAŤ?

Rudolf GABZDIL

Uralská 4, 07101 Michalovce; e-mail: rudo.gabzdil@gmail.com

GABZDIL, R. 2022. Can the longhorn beetle *Lamia textor* fly? *Entomofauna carpathica*, 34(1): 169-171.

Abstract: The article provides the first data on the flight of the longhorn beetle *Lamia textor* from the territory of eastern Slovakia.

Key words: Slovak republic, *Lamia textor* biology, Cerambycidae, Lamiinae

Fúzač vrbový (*Lamia textor* (Linné, 1758)) je až 35mm veľký, zavalitý chrobák patriaci do podčeleďade Lamiinae (Cerambycidae). V povedomí entomologickej obce je všeobecne považovaný za terestriálny druh ktorého imága najčastejšie nachádzame nehybne sediace pri koreňových častiach vrúb či topoľov, vzácnejšie ako obhrýzajú mladé vetvičky. V podvečerných hodinách ich môžeme zastihnúť ťarbavo ležúce po zemi.

V nedeľu 15. mája 2022 v popoludňajších hodinách počas entomologického prieskumu lužného lesa v katastri obce Čičarovce (obr. 1) patriaceho do Chránenej krajinskej oblasti Latorica som zaregistroval vrčanie väčšieho letiaceho hmyzu, ktorý následne pristál v tráve. Odtiaľ opäť vzlietol a dosadol na suchý bodliak. Tu si začal skladať krídla pod krovky. Nebol to však chrúst, ako som pôvodne predpokladal, ale fuzáč vrbový (*Lamia textor*) (obr. 2).

Obr. 1. Lužný les pri Čičarovciach. Foto R. Gabzdil.

Fig. 1. Aluvial forest near Čičarovce. Photo R. Gabzdil.

Obr. 2. Fuzáč *Lamia textor* na bodliaku – Čičarovce, 15.V.2022. Foto R. Gabzdil.

Fig. 2. Longhorn beetle *Lamia textor* on thistle – Čičarovce, 15.V.2022. Photo R. Gabzdil.

Niektorí entomológovia sa domnievajú, že tento veľký fuzáč vôbec krídla nemá a preto nemôže lietať.

To že *Lamia textor* krídla má sa môžeme dočítať už v starších súborných prácach o čeľadi Cerambycidae. O tom že druhy rodu *Lamia* a príbuzných druhov sú plne okrídlené píše už HEYROVSKÝ (1955) vo Faune ČSR. PLAVILŠČIKOV (1958) vo Fauna SSSR publikoval kresby krídiel fuzáčov podčeľade Lamiinae – druhy *Lamia textor*, *Morimus funereus* a *Dorcatypus tristis*. O existencii krídiel sa samozrejme môžeme presvedčiť aj osobne po vypreparovaní jedinca. Na fotografii (obr. 3) je vydieť, že krídla sú dlhšie ako krovky a preto musia byť v kľude pod krovkami zložené.

Obr. / Fig. 3. *Lamia textor*. Foto / Photo Erik Mojsej.

PLAVILŠČIKOV (1958) u *Lamia textor* tiež uvádza, že "Let začína od polovice júna do konca leta." Podobnú informáciu o lietaní tohto druhu nájdeme aj v knihe „Fuzáče severnej Ázie“ od ČEREPANOVA (1983). Ten v časti o biológii druhu *Lamia textor* uvádza "Let chrobákov začína v máji a končí v auguste". Obaja títo autori striktné odlišujú slovo „let“ (лёт) pri lietajúcich druhoch od slova „výskyt“ u nelietajúcich druhov. Čiže schopnosť letu u tohto druhu im bola dobre známa.

Pozorovanie letu fuzáča vrbového (*Lamia textor*) v Chránenej krajinskej oblasti Latorica je teda nielen potvrdeným toho, že tento druh má krídla a aj dobre lieta, ale zároveň je to zrejme prvé pozorovanie jeho letu na východe Slovenska.

LITERATÚRA

- ČEREPANOV, A.I. [ЧЕРЕПАHOV, A.И.] 1983. *Usači Severnoj Azii (Lamiinae: Dorcadionini-Apomecynini)*. Akademiya Nauk SSSR, Sibirskoe otdelenie, Biologičeskij Institut, Novosibirsk, 221 pp.
- HEYROVSKÝ, L. 1955. *Fauna ČSR, svazek 5, Tesaříkovití – Cerambycidae (řád: brouci – Coleoptera)*. Nakladatelství Československé akademie věd, Praha, 348 pp.
- PLAVILŠČIKOV, N.N. [ПЛАВИЛЪЩИКОВ, Н.Н.] 1958. *Fauna SSSR. Žestkokrylye. Tom XXIII, vyp. 1. Žuki-drovoseki. Čast' 3. Podsemejstvo Lamiinae, č. 1*. Izdatel'stvo Akademii Nauk SSSR, Moskva – Leningrad, 591 pp.